

Odluka kojom se donosi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o memorijalnom centru Srebrenica-Potočari spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine

Br. 16/23

Koristeći se ovlastima koja su visokom predstavniku dana člankom V Aneksa 10 (Sporazum o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Opći okvirni sporazum), prema kojem je visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji glede tumačenja spomenutog Sporazuma o civilnoj provedbi navedenog Mirovnog ugovora; i posebice uzevši u obzir članak II.1(d) gore navedenog Sporazuma, prema kojem visoki predstavnik "pruža pomoć, kada to ocijeni neophodnim, u iznalaženju rješenja za sve probleme koji se pojave u svezi s civilnom provedbom";

Pozivajući se na stavak XI.2 Zaključaka Vijeća za provedbu mira koje se sastalo u Bonnu 9. i 10. prosinca 1997. godine, u kojem je Vijeće za provedbu mira pozdravilo nakanu visokog predstavnika da uporabi svoj konačni autoritet u zemlji glede tumačenja Sporazuma o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme, kako je prethodno rečeno, "donošenjem obvezujućih odluka, kada to bude smatrao neophodnim," u svezi s određenim pitanjima, uključujući (sukladno točki (c) ovog stavka) i "mjere kojima se osigurava provedba Mirovnog sporazuma na čitavoj teritoriji Bosne i Hercegovine i njenih entiteta";

Pozivajući se također na stavak 4. Rezolucije 1174 (1998) Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda od 15. lipnja 1998. godine, prema kojem Vijeće sigurnosti, sukladno poglavlju VII Povelje Ujedinjenih naroda "...ponavlja da je visoki predstavnik konačni autoritet za tumačenje Aneksa 10 o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora i da u slučaju spora može davati svoja tumačenja i preporuke, te donositi obvezujuće odluke, kako god ocijeni neophodnim, o pitanjima koja je obrazložilo Vijeće za provedbu mira u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine;

Konstatirajući da su i međunarodni i domaći sudovi presudili da je u Srebrenici počinjen genocid;

Prisjećajući se Odluke visokog predstavnika od 25. listopada 2000. godine, kojom se trajno određuje zemljišna lokacija u Potočarima u općini Srebrenica za mezarje i svetište na kojem će se podići spomen-obilježje onima koji su stradali u srpnju 1995. godine u Potočarima/Srebrenici;

Konstatirajući da je, prema navedenoj Odluci od 25. listopada 2000. godine, visoki predstavnik, sukladno važećem domaćem zakonodavstvu, namjeravao osnovati fondaciju ili udrugu s ciljem trajnog upravljanja mezarjem i spomen-obilježjem te osiguravanja njihovog prvobitnog financiranja;

Imajući u vidu da je Fondacija Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje, osnovana Odlukom visokog predstavnika, br. 102/01 od 10. svibnja 2001. i upisana u Registar fondacija od javnog interesa, rješenjem Ministarstva civilnih poslova i komunikacija Bosne i Hercegovine br. 01/6-166-1-MP/02 od 11. prosinca 2002. godine;

Nadalje uzimajući u obzir Odluku visokog predstavnika od 25. lipnja 2007. godine, kojom se donosi Zakon o Memorijalnom centru Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine, kojom je osnovan Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine kao pravni slijednik Fondacije Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje, i nadovezujući se na proces koji su inicirali moji prethodnici;

Svjestan značaja koji uspostava mezarja i spomen-obilježja ima glede zatvaranja bolnog poglavlja za žrtve kao i glede ostvarivanja pomirenja u Bosni i Hercegovini i u regiji, putem kojeg će se potom promovirati trajni mir;

Potvrđujući, uz duboko žaljenje, da veliki broj žrtava ubijenih u Srebrenici/Potočarima i dalje treba pronaći i ekshumirati sa još uvijek nepoznatih mjesta;

Potvrđujući također da je na Bosni i Hercegovini da osigura da se konačno mjesto počinka i lokacija za spomen-obilježje za one koji su nestali u navedenom genocidu utvrdi i da se njime dolično upravlja;

Svjestan također neophodnosti stalnog podsjećanja na to da nijedan genocid nigdje i nikada ne bi smio biti počinjen protiv bilo kojeg naroda;

Poštujući marljivo zalaganje u ostvarivanju pomirenja i obilježavanju sjećanja od strane onih koji su u genocidu izgubili svoje najmilije, svoje majke, očeve i djecu;

Svjestan ključne uloge koju Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine ima u procesu pomirenja u Bosni i Hercegovini i regionu kao i u obrazovanju mladih generacija o najvažnijoj potrebi da slijede zajedničko obećanje da se takvi događaji “nikad više” neće ponoviti;

Uvjeren u potrebu daljnjeg djelovanja kako bi se nastavilo s razvijanjem i proširivanjem aktivnosti Memorijalnog centra Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine, i to posebice onih u svezi sa sjećanjem na genocid i žrtve s ciljem sprječavanja poricanja i revizionizma, sprječavanja ponovne pojave kršenja ljudskih prava i doprinosa pomirenju;

Uz izraze zahvalnosti osoblju i volonterima Memorijalnog centra Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine, kao i udrugama žrtava, na značajnom radu koji obavljaju kako bi doprinijeli pomirenju;

Spreman pomoći i pružiti potporu kako bi se Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine i dalje razvijao;

Pozivajući sve u Bosni i Hercegovini da zajedno rade na izgradnji bolje budućnosti za sve;

Uzimajući u obzir, konstatirajući i imajući u vidu sve prethodno navedeno,

ovim donosim sljedeću odluku:

**ODLUKA KOJOM SE DONOSI ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O MEMORIJALNOM CENTRU SREBRENICA-POTOČARI
SPOMEN OBILJEŽJE I MEZARJE ZA ŽRTVE GENOCIDA IZ 1995. GODINE**

Zakon koji slijedi i čini sastavni dio ove Odluke stupa na snagu kako je predviđeno u članku 3. ovog zakona, na privremenoj osnovi, sve dok ga Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji u istom obliku, bez izmjena i dopuna i bez dodatnih uvjeta.

Ova Odluka stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje na službenim internetskim stranicama Ureda visokog predstavnika i u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine”.

Sarajevo, 20. rujna 2023.

Christian Schmidt

Visoki predstavnik

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MEMORIJALNOM
CENTRU SREBRENICA-POTOČARI SPOMEN OBILJEŽJE
I MEZARJE ZA ŽRTVE GENOCIDA IZ 1995. GODINE**

Članak 1.

U Zakonu o Memorijalnom centru Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine (“Službeni glasnik BiH”, br. 49/07 i 12/23), članak 7. mijenja se i glasi:

“Članak 7.
(Mandat i ciljevi)

(1) Mandat i ciljevi Memorijalnog centra su:

- a) izgradnja i održavanje prostorija, objekata i terenâ (zemljišnih površina) Memorijalnog centra;
- b) prijem i isplata sredstava za Memorijalni centar;

- c) suradnja sa sličnim centrima, fondacijama i udrugama širom svijeta;
- d) organiziranje izložbi i posjetâ Memorijalnom centru;
- e) kupnja, sakupljanje i drugi vidovi pribavljanja artefakata od značaja za Memorijalni centar, dokumentiranje, arhiviranje i prezentiranje podataka i predmeta koji su pripadali žrtvama genocida, te osiguravanje relevantne literature o genocidu;
- f) organiziranje istraživanja genocida, prikupljanje povijesnih podataka i izdavanje publikacija o genocidu;
- g) organiziranje i promoviranje edukacije o genocidu, uključujući, između ostalog, i realiziranje edukacijskih programa namijenjenih učenicima i nastavnicima te široj javnosti;
- h) uključivanje organizacijâ žrtavâ da budu dijelom pothvatâ prijenosa znanja i iskustava o genocidu, ratnim zločinima i zločinima protiv čovječnosti na mlade generacije;
- i) obavljanje ostalih aktivnosti od značaja za Memorijalni centar.

(2) Na postupak nabavke artefakata iz članka 7. stavak (1) pod točkom e), koji su jedinstveni i može ih osigurati isključivo određeno fizičko ili pravno lice, neće se primjenjivati Zakon o javnim nabavkama BiH ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 39/14 i 59/22). U svezi s tim artefaktima, Upravni odbor donosi Pravilnik o postupku nabavke kojim se uređuje način procjene vrijednosti artefakata, ocjena njihove relevantnosti za Memorijalni centar i postupak njihove nabavke.

Članak 2.

Iza članka 15. dodaje se novi dio u Zakonu, kao i novi članci 15a, 15b, 15c, 15d i 15e, koji glase:

"Dio A1 - Odjel za istraživanje genocida i za edukaciju o genocidu

Članak 15a

(Odjel za istraživanje genocida i za edukaciju o genocidu)

(1) Za potrebe izvršavanja mandata iz članka 7. pod točkama f) i g) ovog zakona, u okviru Memorijalnog centra osniva se Odjel za istraživanje genocida i za edukaciju o genocidu (u daljem tekstu: Odjel), s ciljem podizanja svijesti o značaju sprječavanja genocida, mržnje i predrasuda prema bilo kojoj skupini osoba, kao i za savjetovanje Upravnog odbora Memorijalnog centra o radu Memorijalnog centra.

(2) Upravni odbor imenuje do 10 domaćih ili stranih stručnjaka na mandat u trajanju od 5 godina, uz mogućnost ponovnog imenovanja.

(3) Nakon konzultacija s ravnateljem i članovima Savjetodavne radne skupine, Upravni odbor će utvrditi listu mogućih kandidata kojima će biti ponuđen angažman u Odjelu.

(4) Svaki član Upravnog odbora i Savjetodavne radne skupine te ravnatelj Memorijalnog centra mogu Upravnom odboru predložiti jednog ili više stručnih kandidata.

(5) Članovi Odjela će biti ugledni stručnjaci iz oblasti poput povijesti, političkih znanosti, prava i drugih znanstvenih oblasti od značaja za obavljanje poslova Odjela s višegodišnjim iskustvom u predmetnoj oblasti i bit će osobe visokih moralnih standarda. Postupak za odabir i imenovanje će se podrobnije urediti pravilnikom kojeg donosi Upravni odbor.

(6) Članovi Odjela biraju između sebe predsjedatelja Odjela koji će biti nadležan za organiziranje rada, postavljanje ciljeva i utvrđivanje programa te određivanje drugih aktivnosti u cilju izvršavanja mandata utvrđenog člankom 7. pod točkama f) i g.) ovog zakona.

(7) Članovi Odjela mogu biti u radnom odnosu ili na drugi način angažirani u Memorijalnom centru, te imaju pravo na plaću ili naknadu ovisno o vrsti angažmana.

(8) Plaće ili naknade za članove Odjela utvrđuju se na osnovu Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine, pri čemu se plaća ne može utvrditi u iznosu koji je niži od iznosa utvrđenog navedenim zakonom za imenovanog rukovoditelja upravne organizacije, a naknada se utvrđuje u iznosu koji neće biti niži od maksimuma utvrđenog odredbama članka 39. navedenog zakona.

Članak 15b

(Rad Odjela za istraživanje genocida i za edukaciju o genocidu)

(1) Odjel je samostalan u svojem radu u postavljanju ciljeva, utvrđivanju programa i projekata, a koji se postavljaju i utvrđuju najmanje jednom godišnje.

(2) Odjel je obavezan razmatrati prijedloge i projekte Upravnog odbora i na te prijedloge dati mišljenje, a obavezan je o svom radu, tj. o realizaciji postavljenih ciljeva izvještavati Upravni odbor.

(3) Na prijedlog Odjela, Upravni odbor može odlučivati o osnivanju privremenih visokospecijaliziranih stručnih povjerenstava za rad na određenim programima i projektima.

(4) Odluka o osnivanju povjerenstava iz stavka (3) ovog članka sadrži očekivano trajanje programa ili projekta, njegove ciljeve i način rada tog tijela te pravo na naknadu i iznos naknada za rad članova ovoga tijela.

(5) Služba Memorijalnog centra pruža svu tehničku i administrativnu pomoć Odjelu, sukladno odredbama članka 19. s ciljem omogućavanja neometanog funkcioniranja Odjela.

Članak 15c

(Vanjski akademski stručnjaci)

(1) Memorijalni centar može imenovati vanjske akademske stručnjake, konkretno za savjetovanje u svezi s pitanjima koja spadaju u mandat Memorijalnog centra.

(2) Ove stručnjake imenuje Upravni odbor na period od četiri godine, nakon konzultacija s ravnateljem Službe i predsjedateljem Odjela. Ova imenovanja se mogu vršiti i na kraći period, ukoliko se odrede stručnjaci koji će obavljati savjetovanje u okviru privremenih projekata.

Članak 15d

(Naknada)

Članovi stručnih povjerenstava i vanjski akademski stručnjaci imaju pravo na novčanu naknadu za svoj rad.

Članak 15e

(Počasni odbor)

Upravni odbor može regulirati svojim Statutom i osnovati Počasni odbor, u čijem su sastavu istaknuti pojedinci koji mogu doprinijeti Memorijalnom centru u promicanju svijesti o aktivnostima Memorijalnog centra i koji mogu pomoći u prikupljanju sredstava potrebnih za pružanje potpore radu Memorijalnog centra.

Članak 15f

(Neovisna procjena)

Upravni odbor ima obvezu najmanje jednom u tri godine organizirati provođenje neovisne procjene zakonodavnog okvira, sveukupnog radnog učinka Memorijalnog centra i mogućnosti za budući razvoj Memorijalnog centra, uključujući između ostalog i procjenu realizacije projekata i stupnja ispunjenja postavljenih ciljeva, koju će provesti međunarodna institucija sa značajnim iskustvom u istraživanju genocida i edukaciji o genocidu.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika, ili narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", koji god od tih dana nastupi ranije.